

Posudek

diplomové práce *Jakuba Chvíly*

Pohled polského denního tisku na události spojené se sametovou revolucí
(FF UK, Praha 2016)

Tématem diplomové práce Jakuba Chvíly je mediální obraz jedné z nejdůležitějších událostí moderních českých dějin – tzv. sametové revoluce. Autorem jím rekonstruovaného obrazu byla polská média, a to jak celostátní deníky (spojené s dřívějším režimem, ale i ty nové), tak deníky regionální nebo tiskoviny určené konkrétním skupinám čtenářů. Záměrem autora práce bylo využít takto široké spektrum k vytvoření barvitějšího a různorodého obrazu analyzovaných událostí.

Práci tvoří dvě hlavní části – teoretická a praktická –, jež jsou doplněny bibliografií, seznamem využitých obrázků a přílohou v podobě DVD obsahujícího shromážděné materiály.

V úvodu práce se autor pokouší představit zvolené téma a cíle, jež si v souvislosti se zpracováním tohoto tématu klade. Zejména druhá polovina této části práce však bohužel působí velmi chaotickým dojmem. Autor se sice pokouší formulovat i vstupní hypotézy (otázka zní, zda ne příliš brzy), avšak v množství otázek a odpovědí se naprosto ztrácí jakákoli hierarchie. Tento dojem ještě umocňují informace připojené na závěr (s. 9), v nichž autor odkazuje na tři přílohy, ačkoli zmiňuje (a k práci skutečně připojuje) pouze jednu.

Teoretická část práce se věnuje několika otázkám. První z nich je historický kontext událostí, které autora zajímají. Poté následují informace o polském mediálním prostředí 80. let spojené s představením jednotlivých novinových titulů, z nichž autor při výběru analyzovaného materiálu čerpal. V závěru této části práce se Jakub Chvíla věnuje teorii propagandy a teorii diskursu. Při čtení této části jeho práce se však bohužel nelze ubránit dojmu, že s uvedenou sekundární literaturou nepracuje autor zcela správně. Celek připomíná soubor citátů, který jen v minimální míře odráží schopnost samostatného kritického myšlení autora práce. Nejlépe v tomto ohledu vyznívá historická část, naopak část věnovaná například teorii propagandy nabízí pouze vybraná základní hesla a problémy, které rozhodně nelze – s ohledem na fakt, že se jedná o diplomovou práci – považovat za dostatečné a uspokojující. Chybí také vzájemné propojení uváděných informací, což ještě umocňuje chaotický dojem navozený již zmíněným úvodem.

Analytická část práce nabízí – v souladu se zvolenou metodologií – výsledky kvantitativních a kvalitativních analýz shromážděného materiálu. První část je rozhodně nejlépe zpracovaným fragmentem celé práce. Škoda jen, že ne vždy se autor rozhodl pro

vyvození hlubších závěrů z uváděných (rovněž v grafické podobě) výsledků analýz. Předmětem druhé, stěžejní části práce jsou analýzy shromážděných materiálů. Z celkového počtu 411 textů nabízí autor práce analýzu osmi z nich, věnovaných čtyřem vybraným událostem ze zvoleného období. Jedná se bohužel o jednoznačně nejslabší část práce. Diskutabilní se zdá být už samotný výběr textů určených k analýze. Pokud se s nimi seznámíme a přihlédneme k celkovému množství shromážděného materiálu, vyvstává totiž otázka, zda jde skutečně o ty nejrepresentativnější články. Další otázkou je způsob, jímž je v práci prezentován zbytek tohoto materiálu. Ten byl totiž, kromě statistických údajů a srovnání, využit pouze z malé části, a to v závěru práce. Analýzy osmi vybraných textů zůstávají také v mnohém dlužny. Většinou jde totiž jen o popis, a tedy dublování informací obsažených v jednotlivých novinových článcích. Při pokusech o analýzu se autor nezaměřuje na to, co by pro něj mělo být nejpodstatnější, tedy na mediální obraz uváděných faktů. Spíše než to, co dané materiály obsahují, uvádí to, co v nich schází (viz např. s. 48–51). Práci chybí rovněž výraznější navázání na informace uvedené v teoretické části, což vede k tomu, že formulované závěry nepůsobí dostatečně věrohodným dojmem.

Samostatnou otázkou zůstává redakční zpracování textu. Objevuje se v něm řada stylistických nedostatků, ať už v češtině, nebo v překladech z polštiny. Práce také obsahuje řadu překlepů – lze se například jen domýšlet, jak se jmenoval uváděný korespondent, figuruje-li v textu jednou jako Wasilewski (s. 48) a jednou jako Wasilewski (s. 52).

Všechny výše uvedené připomínky a výtky bohužel dokládají, že předložená práce v této formě nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomovou práci a vyžaduje zásadní přepracování. Práci proto nedoporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci „neprospěl“.

Mgr. Renata Rusin Dybalska, Ph.D.

vedoucí práce